

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
« Управління ризиками в бізнесі і комерції »

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень
Код і найменування спеціальності,	D7 Торгівля
Тип і назва освітньої програми	ОПП «Бізнес і комерція»
Курс, семестр	2 курс, 3 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4 Загальна кількість годин – 120, із яких: <i>денна форма здобуття освіти:</i> лекцій – 16 год., практичних занять – 24 год. <i>заочна форма здобуття освіти:</i> лекцій – 8 год., практичних занять – 6 год, Форма семестрового контролю – залік
Мова(и) викладання	державна
ННІ / факультет, кафедра	навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій, кафедра підприємництва і права
Контактні дані розробників	Ольга МИРНА , доцент кафедри публічного управління та адміністрування, к. е. н., доцент <i>Контакти:</i> ауд. 484 (навчальний корпус № 4) <i>e-mail:</i> olga.myrna@pdau.edu.ua <i>Сторінка викладача:</i> https://www.pdau.edu.ua/people/myrna-olga-volodymyrivna

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	фахова вибіркова навчальна дисципліна
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Досягнуті результати навчально-пізнавальної діяльності при формуванні відповідних компетентностей ОК: «Стратегії та технології продажів», «Стратегічне управління бізнесом», «Торговельна логістика», «Аграрний бізнес», «Цифрові технології прогнозування та управління запасами».
Компетентності	загальні: ЗК 1. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК 7. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. спеціальні: СК 3. Здатність до ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва та торгівлі. СК 4. Здатність до вирішення проблемних питань і прийняття управлінських рішень у професійній діяльності. СК 6. Здатність до розробки та впровадження ефективних технологій продаж із врахуванням психологічних особливостей поведінки споживачів. СК 7. Здатність до планування, координації та контролю руху товарів від постачальників до кінцевих споживачів через різні канали продажу.
Результати навчання	ПРН 6. Розробляти та впроваджувати заходи для забезпечення якості виконуваних робіт і визначати їх ефективність.

	ПРН 9. Розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької та торговельної діяльності. ПРН 10. Вирішувати проблемні питання, що виникають в діяльності підприємницьких і торговельних структур за умов невизначеності та ризиків.
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
Дисципліна розвиває критичне мислення, вміння аргументовано відстоювати свою позицію, ефективно комунікувати, аналізувати проблеми та працювати в команді. Студенти набувають навичок прийняття зважених рішень і відповідального ставлення до своїх обов'язків, що є необхідними для успішної професійної діяльності та соціальної інтеграції.	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
сформувати у здобувачів вищої освіти системи компетентностей у сферах ідентифікації (виявлення), аналізу та оцінки (якісної та кількісної), мінімізації (зниження) та комплексного управління економічними, фінансовими та іншими видами ризиків, що виникають у процесі здійснення підприємницької та комерційної діяльності в умовах невизначеності, а також розробка та обґрунтування ефективних рішень для забезпечення стійкості бізнес-структур.	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Тема 1. Економічна природа ризику, мета, джерела та функції. Тема 2. Класифікація ризиків в бізнесі та комерції. Тема 3. Аналіз та кількісні методи оцінки ризиків в бізнесі та комерції. Тема 4. Аналіз та якісні методи оцінки ризиків в бізнесі та комерції. Тема 5. Інструменти моніторингу та аналізу ризиків. Тема 6. Прийняття управлінських рішень в умовах ризику та невизначеності. Тема 7. Стратегія управління ризиками в бізнесі та комерції. Тема 8. Побудова системи управління ризиками в бізнесі та комерції.	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ	
Словесні: лекція, розповідь-пояснення, бесіда. Практичні методи: відповіді на відкриті питання; розв'язування кейсових завдань; розв'язування тестів, виконання презентацій. Комп'ютерні та мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій, дистанційне навчання (за потреби).	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведені у Додатку до силабусу
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
- щодо термінів виконання та перескладання	регламентуються Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПДАУ https://salو.li/0e99d2a та Положенням про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті https://salو.li/fc07d9d. Здобувач вищої освіти, який з поважних причин, підтверджених документально, не підлягав поточному контролю і набрав кількість балів меншу, ніж межа незадовільного навчання (не більше 59-ти балів за 100-бальною шкалою), зобов'язаний у тижневий термін після отримання довідки, затвердженої закладом охорони здоров'я або іншого підтверджувального документа, подати їх до директорату. У такому разі розпорядженням директора навчально-наукового інституту визначається термін ліквідації поточної академічної заборгованості і йому видаються аркуші поточної успішності здобувача вищої освіти. Здобувач, який є недопущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни у разі набрання кількості балів менше ніж межа незадовільного навчання на дату семестрового контролю без поважної причини, має підсумкову академічну заборгованість. Ліквідація здобувачем підсумкової

	академічної заборгованості здійснюється згідно з графіком ліквідації підсумкової академічної заборгованості, що розробляється працівниками директорату та затверджується директором навчально-наукового інституту. Термін ліквідації підсумкової академічної заборгованості встановлює директорат, але зазвичай не довше, ніж два тижні після початку наступного навчального семестру. Повторне проходження контрольного заходу для ліквідації підсумкової академічної заборгованості допускається не більше двох разів: один раз викладачеві, другий – комісії, яку формує директор навчально-наукового інституту за участю викладачів відповідної кафедри. Отримана оцінка у разі другого повторного проходження контрольного заходу є остаточною.
- щодо академічної доброчесності	Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету https://salo.li/f4Aflf6. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.
- щодо відвідування занять	Здобувачі вищої освіти зобов'язані бути присутніми на заняттях і не пропускати їх без поважної причини.
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: зокрема: Prometheus, Coursera, ВУМ online, EdEra, Українська академія лідерства, Інша Освіта тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету: https://salo.li/8A980Db
- щодо оскарження результатів оцінювання	Регламентується Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті https://salo.li/0e99d2a Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до директора навчально-наукового інституту. Заява щодо оскарження результатів оцінювання розглядає апеляційна комісія, сформована розпорядженням директора навчально-наукового інституту. Апеляційна комісія протягом трьох робочих днів ухвалює рішення про наявність або відсутність підстав оскарження результату оцінювання. Присутність здобувача вищої освіти на засіданнях апеляційної комісії є обов'язковою. Висновки апеляційної комісії оформляються відповідним протоколом і доводяться до відома здобувача вищої освіти і викладача, який проводив контрольний захід.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Гудзь О.Є., Захаржевська А.А. Управління ризиками підприємств в умовах цифровізації: навчальний посібник. Кропивницький : Видавець Лисенко В. Ф., 2023. 176 с. ISBN 978-617-7813-79-7
2. Каличева Н. Є., Воловельська І. В., Соломніков І. В. Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків: Конспект лекцій. Харків: УкрДУЗТ, 2023. Ч. 1. 59 с.
3. Котов Б.В. Обґрунтування механізму ризикозахищеності підприємницьких структур. *Економіка: реалії часу*. Науковий журнал. 2023. № 3 (67). С. 89-98. URL: <https://economics.net.ua/files/archive/2023/No3/89.pdf>. DOI: 10.15276/ETR.03.2023.10. DOI: 10.5281/zenodo.10198991
4. ISO 31000:2009, Risk management – Principles and guidelines, provides principles, framework and a process for managing risk. URL: <http://www.iso.org/iso/iso31000>.
5. ISO / IEC 31010:2009 Risk management – Risk assessment techniques. URL: http://www.iso.org/iso/ru/catalogue_detail?csnumber=51073.
6. ISO / TR 31004:2013 Risk management -- Guidance for the implementation of ISO 31000. URL: http://www.iso.org/iso/ru/catalogue_detail?csnumber=56610.
7. ISO Guide 73 «Risk Management – Vocabulary – Guidelines for use in Publications Risk Management Standard. URL: <http://www.airmic.com/publications.asp2>.

Допоміжні

1. Бондарева Т. І. Організаційні аспекти створення інформаційної системи управління ризиками підприємства. *Часопис економічних реформ*. 2022. № 2. С. 58-65.
2. Васільєва Л.М., Земляний М.С. Управління ризиками в контексті стратегії антикризового управління. *Економіка: реалії часу*. Науковий журнал. 2023. № 6 (70). С. 14-20. URL: <https://economics.net.ua/files/archive/2023/No6/14.pdf>. DOI: 10.15276/ETR.06.2023.2. DOI: 10.5281/zenodo.10327777.
3. Кифяк В. І. Інституційне забезпечення управління ризиками бізнесу в умовах цифровізації. *Проблеми інноваційно-інвестиційного розвитку*. 2022. Вип. № 28. С. 85-98.
4. Косович Б., Дмитрук В. Ризики розвитку малого підприємництва в сучасних умовах глобалізації. *Науково-практичний журнал. Економіка та держава* № 5. 2020. (DOI: [10.32702/2306-6806.2020.5](https://doi.org/10.32702/2306-6806.2020.5)). С.88-92.
5. Кустріч Л. О. Управління фінансовими ризиками підприємницької діяльності в умовах кризи. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія «Економічні науки»*. 2022. Вип. № 5. С. 63-70.
6. Мирошніченко, Г., Марина, А. (2023). Управління ризиками підприємницьких структур: теоретичний аспект. *Підприємництво та інновації*, (27), 58-63. URL: <https://doi.org/10.32782/2415-3583/27.10>
7. Овандер Н. Огляд міжнародних та українських стандартів з управління ризиками з погляду сучасних викликів та загроз. *Економіка та суспільство*. 2021. №. 27. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-27-26>.
8. Оцоколич В. Як створити та впровадити систему управління ризиками на підприємстві? 2024. URL: https://biz.ligazakon.net/analytics/231384_yak-stvoriti-ta-vprovaditi-sistemu-upravlnnya-rizikami-na-pdprimstv
9. Тиркало Ю. Є. Оптимізація управлінських рішень в умовах підприємницького ризику і невизначеності. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. 2022. Вип. № 3. С. 12-16.
10. Управління ризиками та FMEA/ Вичерпний посібник URL: <https://visuresolutions.com/uk/risk-management-fmea-guide/benefits-and-principles/>
11. Adam Hayes. Enterprise Risk Management (ERM): What Is It and How It Works. Investopedia. URL: <https://www.investopedia.com/terms/e/enterprise-riskmanagement.asp> (дата звернення: 28.08.2025).
12. Allianz Risk Barometer 2022. January 2022. Allianz. URL: <https://www.agcs.allianz.com/newsand-insights/reports/allianz-riskbarometer> (дата звернення: 29.08.2025).
13. Allianz Risk Barometer 2022: Cyber risks return to first place. Allianz. URL: <https://riskconnect.com/integrated-risk-management/risk-management-techniques/> (дата звернення: 29.08.2025).

30.08.2025).

14. Brien Posey. ISO 31000 Risk Management. Techtarget. 2021. URL: <https://www.techtarget.com/searchsecurity/> (дата звернення: 25.08.2025).

Інформаційні ресурси

1. Державна науково-технічна бібліотека України. URL: <https://dntb.gov.ua>
2. Державний комітет статистики України URL: www.ukrstat.ua
3. Електронна бібліотека ПДАУ. URL: https://lib.pdau.edu.ua/mainlist?ip_login_no_cache=%A5%BF1%7F%8D%D4R2
4. Львівська наукова бібліотека ім. В. Стефаника URL: www.lsl.lviv.ua
5. Міжнародний центр перспективних досліджень. URL: <http://www.icps.kiev.ua>
6. Національна Академія наук України. URL: <http://www.nas.gov.ua>
7. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://nbuv.gov.ua/>
8. Національний банк України URL: www.bank.gov.ua
9. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>
10. Офіційний сайт Державного комітету статистики. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
11. Офіційний сайт Державної служби інтелектуальної власності України URL: <http://sips.gov.ua/>
12. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>
13. Офіційний сайт Президента України. URL: <https://www.president.gov.ua/>
14. Офіційний сайт Фонду державного майна. URL: <http://www.spfu.gov.ua>
15. Світова організація торгівлі URL: www.wto.org
16. Торгово-промислова палата України. URL: <http://www.ucci.org.ua>
17. Українська асоціація ризик-менеджерів. URL: <https://ukrarm.org/principi-upravlinnya-rizikami/>
18. Урядовий портал Кабінету Міністрів України URL: www.kmu.gov.ua
19. Risk management standards of The Institute of Risk Management. URL: <https://www.theirm.org/knowledge-and-resources/risk-management-standards>.

**Реквізити
затвердження**

Затверджено на засіданні кафедри підприємництва і права
протокол від 01.09.2025 р. № 1.

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни

Для денної форми здобуття освіти

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	виконання практич. вправ	реферат/ презентація	тези	
Тема 1. Економічна природа ризику, мета, джерела та функції.	10	10		10
Тема 2. Класифікація ризиків в бізнесі та комерції.	10			10
Тема 3. Аналіз та кількісні методи оцінки ризиків в бізнесі та комерції.	10			10
Тема 4. Аналіз та якісні методи оцінки ризиків в бізнесі та комерції.	10			20
Тема 5. Інструменти моніторингу та аналізу ризиків.	10	10		10
Тема 6. Прийняття управлінських рішень в умовах ризику та невизначеності.	10			10
Тема 7. Стратегія управління ризиками в бізнесі та комерції.	10			10
Тема 8. Побудова системи управління ризиками в бізнесі та комерції.	10			20
Тези			10	10*
Разом	80	20	10*	100

* є необов'язковими, але дають змогу отримати додаткові бали

Шкала та критерії оцінювання

виконання практичних вправ

Кількість балів	Критерії оцінювання
9-10	висока активність на занятті; правильне виконання всіх практичних завдань з дотриманням усіх вимог; демонстрація високого рівня аналітичних навичок; уміння розробляти та приймати обґрунтовані рішення для забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької та торговельної діяльності; чітке відображення всіх визначених результатів навчання у виконаних завданнях.
7-8	самостійне виконання більшості завдань з мінімальними помилками; демонстрація більшої частини запланованих результатів навчання; здатність аналізувати та виявляти ризики, пов'язані з цифровізацією підприємницької діяльності; неповне або обмежене обґрунтування рішень та стратегій впровадження інновацій; деякі аспекти потребують додаткового опрацювання або вдосконалення.
5-6	середня активність на занятті; виконання практичних завдань із помилками або неповно; відсутність глибокого аналізу або аргументації при прийнятті рішень; недостатня реалізація стратегій управління ризиками; виявлення окремих ризиків без детального аналізу; досягнення часткових результатів навчання, але з низьким рівнем деталізації.
0-4	низька активність на занятті; завдання виконані неправильно або не виконані взагалі; матеріал подано безсистемно, що ускладнює оцінювання досягнення програмних результатів навчання; необхідне повторне виконання завдань.

Шкала та критерії оцінювання

підготовки реферату/презентації

Кількість балів	Критерії оцінювання
-----------------	---------------------

9-10	здобувач демонструє повне розуміння сутності матеріалу, викладає його логічно та самостійно, глибоко аналізує і оцінює ефективність діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької та торговельної діяльності; виявляє ризики, пов'язані з бізнесом і комерцією, і пропонує обґрунтовані, ефективні стратегії для їх впровадження в умовах динамічного бізнес-середовища. Висновки чітко сформульовані та аргументовані. Оформлення роботи відповідає встановленим вимогам: реферат/презентація має структурованість, відповідний стиль, охайність і дотримання мовних норм. У презентації наявні якісні ілюстрації або схеми для пояснення матеріалу.
7-8	здобувач демонструє знання і розуміння основних положень питання, але матеріал викладено не досить повно або логічно; аналіз ефективності діяльності суб'єктів бізнесу та комерції неповний, хоча здобувач виявляє деякі ризики, пов'язані з бізнесом і комерцією. Пропоновані стратегії для їх впровадження інколи недостатньо ефективні; висновки присутні, але не повністю аргументовані. Оформлення відповідає більшості вимог, але є незначні недоліки у структурі, дизайні або мовному оформленні реферату/презентації.
5-6	здобувач демонструє часткові знання і розуміння основних положень питання, виклад матеріалу має неточності, висновки є неповними; аналіз ефективності діяльності бізнес-суб'єктів поверхневий, виявлені ризики недостатньо конкретизовані, а запропоновані стратегії управління ними не є дієвими. Оформлення роботи має помилки у структурі, дизайні, мовному оформленні, наявні неточності у використанні графічних матеріалів або схем.
0-4	здобувач демонструє поверхневі знання основних положень питання, виклад матеріалу є неструктурованим або нелогічним; здобувач не здатний аналізувати та оцінювати ефективність діяльності суб'єктів бізнесу і комерції, висновки є неповними або відсутні; відсутні пропозиції щодо стратегій впровадження проєктів управління ризиками. Оформлення реферату/презентації не відповідає вимогам, наявні суттєві помилки у структурі, мовному оформленні або використанні графічних матеріалів.

Шкала та критерії оцінювання

підготовки тез

Кількість балів	Критерії оцінювання
6-10	тези відповідають програмі навчальної дисципліни (темі) за змістом; висвітлюють критичний та / або креативний підхід автора щодо дослідження обраної теми; оформлені згідно встановлених вимог; опубліковані / прийняті до друку під час проходження курсу. Загалом, здобувач демонструє високий рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
1-5	тези відповідають програмі курсу (темі курсу) за змістом, але потребували значних доопрацювань, що унеможливило прийняття до друку під час проходження курсу вивчення навчальної дисципліни. Загалом, здобувач демонструє середній рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
0	тези не відповідають програмі навчальної дисципліни за змістом, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення результатів навчання.

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни

Для заочної форми здобуття освіти

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти		Разом
	виконання практич. вправ	контрольна робота	
Тема 1. Економічна природа ризику, мета, джерела та функції.	10*2		20
Тема 2. Класифікація ризиків в бізнесі та комерції.			
Тема 3. Аналіз та кількісні методи оцінки ризиків в бізнесі та комерції.			
Тема 4. Аналіз та якісні методи оцінки ризиків в бізнесі та комерції.	10*2		20
Тема 5. Інструменти моніторингу та аналізу ризиків.			
Тема 6. Прийняття управлінських рішень в умовах ризику та невизначеності.			
Тема 7. Стратегія управління ризиками в бізнесі та комерції.	10*2		20
Тема 8. Побудова системи управління ризиками в бізнесі та комерції.			
Індивідуальне завдання: контрольна робота	40		40
Разом	60	40	100

Шкала та критерії оцінювання

виконання практичних вправ

Кількість балів	Критерії оцінювання
9-10	висока активність на занятті; правильне виконання всіх практичних завдань з дотриманням усіх вимог; демонстрація високого рівня аналітичних навичок; уміння розробляти та приймати обґрунтовані рішення для забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької та торговельної діяльності; чітке відображення всіх визначених результатів навчання у виконаних завданнях.
7-8	самостійне виконання більшості завдань з мінімальними помилками; демонстрація більшої частини запланованих результатів навчання; здатність аналізувати та виявляти ризики, пов'язані з цифровізацією підприємницької діяльності; неповне або обмежене обґрунтування рішень та стратегій впровадження інновацій; деякі аспекти потребують додаткового опрацювання або вдосконалення.
5-6	середня активність на занятті; виконання практичних завдань із помилками або неповно; відсутність глибокого аналізу або аргументації при прийнятті рішень; недостатня реалізація стратегій управління ризиками; виявлення окремих ризиків без детального аналізу; досягнення часткових результатів навчання, але з низьким рівнем деталізації.
0-4	низька активність на занятті; завдання виконані неправильно або не виконані взагалі; матеріал подано безсистемно, що ускладнює оцінювання досягнення програмних результатів навчання; необхідне повторне виконання завдань.

Шкала та критерії оцінювання
виконання контрольної роботи

Вид завдання	Кількість балів	Критерії оцінювання
Теоретичні питання (3 питання)	9-10	Виклад матеріалу глибоко обґрунтований, логічний, переконливий, із використанням сучасних інформаційних технологій та спеціалізованого програмного забезпечення. Здобувач вміло аналізує дані з різних джерел та демонструє творче застосування матеріалу, включаючи власні приклади.
	6-8	Свідоме і повне відтворення матеріалу з незначними неточностями. Виклад матеріалу обґрунтований, із застосуванням базових цифрових інструментів для аналізу. Здобувач демонструє здатність використовувати спеціалізоване програмне забезпечення, хоч і не в повному обсязі
	3-5	Відтворення матеріалу з певними помилками; порушено логічність викладу, недостатньо проявляється самостійність мислення. Використання інформаційних технологій та програмного забезпечення часткове, що впливає на повноту аналізу
	0-2	Механічне відтворення матеріалу зі значними помилками. Відсутність самостійного аналізу та невикористання сучасних інформаційних технологій. Відповідь не містить прикладів застосування цифрових інструментів
Максимальна кількість балів	30 балів	
Захист контрольної роботи	9-10	Відповідь глибоко обґрунтована, логічна та демонструє високий рівень використання сучасних інформаційних технологій та програмного забезпечення. Здобувач чітко демонструє самостійний підхід до виконання, виявляючи здатність критично застосовувати цифрові інструменти для аргументації та обґрунтування результатів
	6-8	Достатньо обґрунтована відповідь із застосуванням основних цифрових технологій для аналізу. Продемонстровано здатність використовувати спеціалізоване програмне забезпечення для підкріплення висновків, хоча аналіз не завжди деталізований.
	3-5	Відповідь продемонструвала середній рівень розуміння теми. Використання інформаційних технологій обмежене, аналіз діяльності не завжди обґрунтований цифровими показниками
	0-2	Недостатнє розуміння теми та поверхнєве обґрунтування. Здобувач не застосував інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення для аргументації своїх висновків